

УДК: 635.621:631.5(477.7)

ВПЛИВ АГРОТЕХНІЧНИХ ПРИЙОМІВ ВИРОЩУВАННЯ НА УРОЖАЙНІСТЬ СОРТІВ ГАРБУЗА СТОЛОВОГО НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

М. І. Федорчук, д-р с.-г. наук, професор
Миколаївський національний аграрний університет

Г. В. Карашук, канд. с.-г. наук, доцент

В. Т. Ільчук, аспірант

ДВНЗ «Херсонський державний аграрно-економічний університет»

Гарбуз має велике народно-господарське значення, по-перше, забезпечуючи потребу населення у вітамінах, мікро- та макроелементах, особливо у зимово-весняний період, по-друге, являється культурою для вирощування за технологіями органічного виробництва. Ось чому виникає необхідність в удосконаленні технології його вирощування на півдні України.

Головним елементом у кожній технології є сортимент. Від того, чи правильно буде підібраний сорт, залежить основний відсоток успіху у вирощуванні культури та отриманні високих і стабільних урожаїв. Від характеристик кожного сорту залежать зміни в технології вирощування, збирання і післязбиральної обробки плодів. Основні критерії при виборі сорту: висока врожайність, стійкість до несприятливих умов росту і розвитку, плоди повинні бути високих смакових і технологічних якостей, придатними для тривалого зберігання і переробки.

Особливо важливе значення має фактор ширини міжрядь, який впливає на площу живлення. Оптимальна площа живлення, при якій рослина нормально розвивається, сприяє формуванню репродуктивних органів, своєчасному проходженню процесів бутонізації, цвітіння, зав'язування, запліднення та досягання.

Рослини гарбуза добре реагують на внесення мінеральних добрив, які являються одним із головних елементів технології, застосуванням якого можна вплинути як на урожай сортів, так і на якість плодів.

Тобто, в оптимальному поєднанні перерахованих вище факторів криється значний резерв для збільшення врожайності та поліпшення якості плодів гарбуза. У зв'язку з цим і виникла необхідність такої наукової розробки для умов південного Степу України.

Метою роботи є розробка та удосконалення ряду елементів технології вирощування гарбуза столового в умовах південного Степу України. Для виконання цієї мети було реалізоване наступне завдання: проведено дослідження впливу фону живлення та ширини міжрядь на урожайність сортів гарбуза столового. Польові досліді були проведені згідно методик з дослідної справи упродовж 2017-2019 рр. в умовах

ТОВ ТД «Долинське» Чаплинського району Херсонської області за схемою:

Фактор А.	Фактор В. Ширина	Фактор С. Фон живлення:
Сорт:	міжрядь, см:	1. Без добрив;
1. Яніна;	1. 70;	2. N ₃₀ P ₃₀ ;
2. Доля;	2. 140;	3. N ₆₀ P ₆₀
3. Родзинка.	3. 210;	4. N ₉₀ P ₉₀

Повторність досліду чотириразова, площа облікової ділянки 11,8 м². Агротехніка проведення дослідів загальноприйнята для зони південного Степу України, окрім факторів, що вивчалися.

Нашими дослідженнями встановлено, що найбільшу урожайність забезпечили варіанти вирощування сортів Доля та Родзинка при ширині міжряддя 140 см на фоні внесення N₆₀P₆₀. У середньому за роки досліджень на цьому варіанті урожайність складала 25,3-29,2 т/га. Приріст урожаю був достовірним, порівняно з іншими варіантами досліду.

Мінімальну урожайність в наших дослідженнях 13,4 т/га (у середньому за 2017-2019 рр.) було сформовано у сорту Яніна при сівбі з шириною міжрядь 70 см без внесення добрив.

Таким чином, при вирощуванні гарбуза столового в умовах південного Степу України для формування врожаю культури на рівні 25-30 т/га рекомендується вирощувати сорти гарбуза Доля та Родзинка з шириною міжрядь 140 см на фоні внесення N₆₀P₆₀.

Література

1. Підбір сортів і видів гарбуза для органічного овочівництва. Зб. *“Екологія філософія існування людства”*, м. Київ, 22-23 квітня 2013. К., 2013. С. 46-47.
2. Колебошина Т. Г. Влияние площади питания и удобрений на урожайность длинноплетистых и кустовых форм тыквы. *Агротехнический вестник*. 2010. № 5. С. 28-29.
3. Несмиян И. Н. Влияние удобрений на урожай и качество плодов кабачков и тыквы. *Химия в сельском хозяйстве*. 1972. № 4. С. 23-24.
4. Ушкаренко В. О., Вожегова Р. А., Голобородько С. П., Коковіхін С. В. Методика польового досліду (Зрошуване землеробство): *навч. посіб.* Херсон: Грінь Д.С. 2014. 448 с.
5. Ушкаренко В.А., Скрипников А.Я. Планирование эксперимента и дисперсионный анализ данных полевого опыта К.: Вища школа. 1988. 120 с.